

Verksamhetsrapport

Datum: 2025-01-27

Diarienummer: RHS 2026-00114

Västra Götalandsregionen**Regionhälsan Ungdomsmottagning**

Områdeschef Lena Stenfeldt

Enhetschef Linda Ödman

Enhetschef Åsa Gärdelöv

Enhetschef Thomas Palm

Verksamhetsrapport 2025
Delregional nämnd
Södra (Södra Älvsborg)

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Övergripande uppdrag och mål	3
Förändringar, utveckling och förändringar	3
Särskilda satsningar som verksamheten genomfört	4
Kundundersökning	4
Samverkan	4
Övrigt som verksamheten vill belysa	5
Utåtriktat arbete	5
Södra-Mitten UM	5
Södra-Södra UM	6
Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter	7
Södra-Mitten UM	7
Södra-Södra UM	7
Södra Älvsborg mottagning unga män	8
Besöksstatistik	9

Sammanfattning

Västra Götalandsregionens (VGR) samlade organisation för Ungdomsmottagning utgör en strategisk framgång som skapar förutsättningar för en god och jämlik vård för alla ungdomar i regionen. Regionområdets övergripande mål är att främja ungas fysiska och psykiska hälsa samt att stärka deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter.

Ungdomsmottagningar är en central aktör i arbetet med att tillgodose ungdomars och unga vuxnas rätt till hälsa. Regionområdet ska präglas av ett normmedvetet förhållningssätt och säkerställa att ungdomar upplever ett likvärdigt bemötande och tillgång till mottagningarna, oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning eller ålder. Arbetet grundas på de mänskliga rättigheterna och med ett tydligt barnperspektiv.

Under året har beslut fattats om att ungdomsmottagningarna ska vara en av aktörerna i VGR:s satsning på HPV-vaccination för unga i åldern 18–26 år, med målsättningen att utrota HPV i befolkningen. Planering pågår med ambitionen att starta vaccinationerna den 1 mars 2026.

Övergripande uppdrag och mål

På ungas uppdrag förmedlar Ungdomsmottagning kunskap och ger information samt tidiga insatser, stöd och behandling främst inom områdena sexuell, reproduktiv, psykosocial och psykisk hälsa. En viktig del i Ungdomsmottagnings uppdrag är att arbeta utåtriktat och hälsofrämjande. De övergripande målen för Ungdomsmottagning är:

- Stärka ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter
- Förbättra ungas fysiska och psykiska hälsa

Förändringar, utveckling och förändringar

Regionområdet har under året fortsatt att utveckla tillgängligheten för ungdomar. Samtliga mottagningar erbjuder webbokningsbara tider, med möjlighet att boka in videobesök. Det finns också möjlighet att få hjälp via telefon och 1177.

Den regionövergripande digitala Ungdomsmottagning Online är öppen måndag till fredag. Ungdomsmottagning Online har tillgängliga tider varje vardag, är välbesökt och prioriteras i bemanningsplaneringen.

Under året har även en chattfunktion etablerats. Chatten har haft cirka 600 besök per månad sedan starten. Ekonomiska förutsättningar har saknats för att genomföra planerade kampanjer i sociala medier, vilket begränsat möjligheten att nå ytterligare ungdomar.

Under året har regionområdet tagit viktiga steg i arbetet med att förbättra vården för ungdomar med vulvasmärta. Multidisciplinära team har etablerats eller är i uppstart i alla områden och ett utvärderingsverktyg har utvecklats. I de multiprofessionella teamen är arbetssättet inom både bas- och fortsättningsnivå enligt Socialstyrelsens rekommendationer väl implementerat. Implementering av utvärderingsverktyget planeras att ske under 2026.

Parallellt pågår kapacitets- och produktionsplanering med målsättningen att öka andelen patientnära tid och minska den administrativa belastningen. Detta arbete syftar till att effektivisera resursanvändningen och förbättra tillgängligheten för ungdomar.

Särskilda satsningar som verksamheten genomfört

Ungdomsmottagningar har under året fortsatt att ta del av en särskild satsning med statliga medel, vilka av VGR har beslutats riktas till regionområdet för att främja barn och ungas psykiska hälsa. Denna satsning har möjliggjort viktiga insatser, såsom drift av on-linemottagning, bibehållen hög tillgänglighet med korta väntetider samt ett hälsofrämjande arbetssätt som utgår från individens styrkor och förutsättningar för god hälsa.

En utmaning kvarstår i att statliga medel beslutas årsvis, vilket skapar ekonomisk osäkerhet. För 2026 är finansieringen tryggad, men för 2027 är situationen i skrivande stund oklar. Detta innebär en risk för att delar av regionområdet kan behöva avvecklas och uppdraget reduceras med kort varsel om medlen uteblir.

I samverkan med verksamhet Kunskapsstöd psykisk hälsa pågår ett arbete för att anpassa Ungdomsmottagnings rutiner kring suicidprevention. Arbetet utgår från de nya nationella riktlinjerna och regionala medicinska riktlinjerna, vilka introducerar en uppdaterad begreppsapparat. Som en del av detta planeras en workshop för psykologer och kuratorer samt kompetenshöjande insatser för all personal.

Kundundersökning

För att säkerställa kvalitet i samtalsbehandling har en utvärderingsmodell införts där ungdomar, efter avslutad kontakt, ger återkoppling på bemötande, tillgänglighet och upplevd effekt av samtalen. Resultaten visar att ungdomarna i hög grad är mycket nöjda med insatserna. En sammanställning baserad på data från 2024 har färdigställts i samarbete med FoUUI (Enhet för forskning och utveckling). Rapporten har spridits inom regionområdet och presenterats vid Regionhälsans kvalitetsdag.

Dialogen med målgruppen har också stärkts genom samverkan med lokala ungdomsråd, vilket har bidragit till ökad delaktighet och insyn i verksamheten. Det arbetet planeras att utvecklas ytterligare under kommande år.

Under 2026 planeras en brukarundersökning som ska utföras av Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH).

Samverkan

Ungdomsmottagning samverkar med kommunala aktörer som har uppdrag att arbeta med målgruppen ungdomar och unga vuxna, såsom skola, elevhälsa samt individ- och familjeomsorg. Samverkan sker även med barnmorske- och gynekologmottagningar, Ungas Psykiska Hälsa (UPH) inom vårdcentraler, kvinnoklinik och psykiatri. Utöver detta deltar Ungdomsmottagningar i närvårdssamverkan på både delregional och lokal nivå.

Det övergripande samverkansavtalet för ungdomsmottagning har antagits av SRO, politiskt samrådsorgan mellan VGR och Västra Götalands 49 kommuner genom de fyra kommunalförbunden. Det gäller för VGR och kommunerna i regionen från och med 2025-01-01. Avtalets syfte är att fungera som ett gemensamt styrdokument mellan parterna, där inriktning och ansvar för samverkan och finansiering tydligt framgår.

Övrigt som verksamheten vill belysa

I omställningen mot nära vård är principen ”*digitalt när det går, fysiskt när det behövs*” central. Ungdomar har en tydlig förväntan att kunna söka vård digitalt, och verksamheten har successivt utökat sitt digitala utbud av rådgivning, stöd och behandling. Det har bidragit till ökad tillgänglighet och flexibilitet för målgruppen, som i allt större utsträckning är rörlig i samhället och ofta studerar utanför hemkommunen. Ungdomar kan därmed välja mellan fysiska besök på mottagningar nära skolan eller digitala besök.

Regionhälsans arbete med värdegrund och kultur har varit uppskattat inom verksamheten, och reflektionsprogrammet pågår i varje enhetschefområde och inom regionområdesledning.

Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till lokaler och struktur. Vissa lokaler är trånga och uppfyller inte dagens krav på tillgänglighet eller säkerhet (exempelvis zonindelning). Ett ytterligare problem är att varje kommun har en egen utbudspunkt, vilket är svårt att bemanna utifrån satta nyckeltal och resurser. Många utbudspunkter är små och medför omfattande resor för medarbetare, vilket tar tid från patientnära arbete.

Kompetensförsörjning är en fortsatt prioritering. Regionområdet har under året beslutat att satsa på 2 utbildningstjänster för barnmorskor som planeras att anställas från höstterminen 2026. Rekrytering av barnmorskor är dock utmanande, särskilt i mindre kommuner långt från storstäder. Även rekrytering av läkare och psykologer är svårt, då tjänsterna ofta inte är 100 procentiga och kräver kombinationstjänster med andra arbetsplatser.

Under året har beslut fattats om att ungdomsmottagningarna ska vara en av aktörerna i VGR:s satsning på HPV-vaccination för unga i åldern 18–26 år, med målsättningen att utrota HPV i befolkningen. Planering pågår med ambitionen att starta vaccinationerna den 1 mars 2026.

Utåtriktat arbete

Södra-Mitten UM

Vårgårda

- Klassbesök i helklass på Gullhögs skolan för alla elever i årskurs 8
- Deltagit i kärleksveckan på Sundler gymnasium, ett sammanhang som möjliggör samtal om relationer, samtycke och normer i en skolorna miljö
- Deltagit i temavecka ”Normer” på Sundler gymnasium och Gullhögs skolan högstadium
- Befunnit oss regelbundet på Gullhögs skolans högstadium och Sundler gymnasium. Den återkommande närvaron har haft fokus på relationsskapande och tillgänglighet i ungas vardagsmiljö

Herrljunga

- Klassbesök i helklass på Altorps skolan för alla elever i årskurs 8
- Besök på grundskola och gymnasium för information, med fokus på att öka kännedomen om UM och vilka stödinsatser som finns tillgängliga.

Södra-Södra UM

Ungdomsmottagningen Borås, Södra Torget och Heimdal

1. Erbjudit klassbesök till samtliga klasser i års 7 inom Borås Stad samt träffat niondeklassare på Kunskapsskolan.
2. Föreläst för 160 elever på Almåsgymnasiet samt 60 Bygg och svetselever på Viskastrandsgymnasiet
3. Föreläst för IM-klasser på Almås , Bäckängs och Viskastrandsgymnasiet.
4. Träffat klasser från Anpassad skola
5. Föreläst för konfirmandgrupp
6. Närvarat med monter vid hälsovecka och på Almås och Bäckängssgymnasiet samt Erikslund och Daltorpsskolan samt vid trygghetsdag på Björkhöjd och Erikslundsskolan.
7. Föreläst på Habiliteringen för personal och patienter
8. Närvarat med monter på Norrbyhuset, RFSL-cafe och Kunskapsskolan
9. Deltagit i Pride Borås
10. Deltagit Världsajdsdagen på högskolan

Ungdomsmottagningen Mark

11. Erbjudit klassbesök till samtliga klasser i års 8 inom Marks kommun samt Anpassad skola
12. Träffat klasser i års 1 på Marks gymnasium
13. Genomfört Känslaskola, 4 x 1,5 timmar, i två klasser på Marks gymnasium
14. Träffat klass på SIS-hem Öxnevall
15. Närvarat med monter på Marks gymnasium vid tre tillfällen
16. Närvarat med monter på mötesplats HBTQI+, Centralen, Mingla i Mark samt Pride.

Ungdomsmottagningen Svenljunga

17. Erbjudit klassbesök till samtliga klasser i års 8 inom Svenljunga kommun, samt Anpassad skola
18. Föreläsning för elever års 1 på Naturbruksgymnasiet, Svenljunga, samt även närvaro med monter vid två tillfällen

Ungdomsmottagningen Bollebygd

19. Klassbesök i alla åk 6 på Bollebygdskolan
20. Klassbesök på UM för Anpassad skola
21. Deltagande med monter på Framtidsdagarna på Bollebygdskolan

Ungdomsmottagningen Ulricehamn

22. Erbjudit klassbesök till samtliga i års 8 inom Ulricehamn kommun
23. Deltagit i Pride Ulricehamn
24. Deltagit på Trygghetsdag högstadiet Timmele
25. Deltagit på Kulturfestivalen, gymnasiet Ulricehamn
26. Deltagit temadag mot våld, högstadiet Ulricehamn

27. Klassbesök anpassad grundskola årskurs 7–9

Ungdomsmottagningen Tranemo

- 28. Erbjudit klassbesök till samtliga i års 8 inom Tranemo kommun
- 29. Deltagit i Pride Tranemo
- 30. Deltagit på Trygghetsdag högstadiet Tranemo
- 31. Klassbesök anpassad grundskola årskurs 7–9
- 32. Klassbesök introduktionsprogrammet, Tranemo gymnasium

Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter

Södra-Mitten UM

Vårgårda

Under 2025 har vi deltagit i möten med socialtjänsten Barn och unga i Vårgårda kommun, enligt rådande samverkansstruktur. Vi har också deltagit i kommunens förbättringsteam med till exempel folkhälsostrateg. Samverkan bidrar till gemensam lägesbild och stärker det långsiktiga förebyggande arbetet kring barn och unga i kommunen.

Herrljunga

Under hösten 2025 har lokal närvårdssamverkan Herrljunga startats upp igen vilket vi deltar aktivt i. I samverkan deltar verksamheter från kommun och VGR. Samverkan bidrar till gemensam lägesbild och stärker det långsiktiga förebyggande arbetet kring barn och unga i kommunen.

Södra-Södra UM

Ungdomsmottagningen Borås, Södra Torget och Heimdal

- 33. UPH – Ungas psykiska hälsa
- 34. BUP/Vuxenpsykiatri
- 35. IFO Mottagningsenhet
- 36. Utväg
- 37. Stödcentrum för unga
- 38. MSÖ Mottagning för sexuella övergrepp
- 39. Resurscentrum Heder
- 40. Mini-Maria
- 41. Södra Torgets och Solhems Rehabmottagning/fysioterapeuter.
- 42. Hedvig Kjellin, fysioterapeut

Ungdomsmottagningen Mark

- 43. * UPH – Ungas psykiska hälsa
- 44. * BUP
- 45. IFO Mottagningsenhet Mark
- 46. Elevhälsan, Mark
- 47. Vuxenenheten, missbruk

- 48. Familjekoordinator
- 49. Barn i fokus
- 50. Fältassistenter

Ungdomsmottagningen Svenljunga

- 51. Ung Vux Svenljunga
- 52. BUS Svenljunga
- 53. Vårdcentralen Svenljunga
- 54. IFO Mottagningsenhet Svenljunga
- 55. Elevhälsoteam

Ungdomsmottagningen Bollebygd

- 56. Elevhälsa
- 57. Socialtjänsten
- 58. Deltagit i samverkansgrupp för Bollebygds kommun

Ungdomsmottagningen Ulricehamn

- 59. Samtals mottagningar, vårdcentral och kyrkan
- 60. Utväg
- 61. Vuxenpsykiatri
- 62. Folkhälsostateg
- 63. IFO barn och unga
- 64. Elevhälsan

Ungdomsmottagning Tranemo

- 65. Elevhälsan
- 66. Vuxenpsykiatri
- 67. Folkhälsostateg

Södra Älvsborg mottagning unga män

Mottagningen för unga män (MUM) har ett folkhälso- och jämställdhetsperspektiv och utgör ett komplement till Ungdomsmottagningen. MUM ger personer som definierar sig som män i åldern 18–30 år, möjlighet att ta ansvar för sina relationer och/eller sin sexualitet. Detta sker genom råd, stöd och behandling i syfte att förebygga spridning av sexuellt överförbara sjukdomar samt förebygga psykisk ohälsa och våld i nära relationer. I den utåtriktade verksamheten arbetar MUM normkritiskt med fokus på sexualitet, maskulinitet och psykisk hälsa.

MUM har öppet en dag per vecka och personalgruppen består av sjuksköterska, barnmorska och kuratorer. I personalgruppen finns sexologisk, andrologisk och terapeutisk

kompetens. Läkarresurs finns också att tillgå.

Majoriteten av alla samtal har genomförts på mottagningen i Borås men videosamtal erbjuds även vid behov.

MUM Södra Älvsborg samverkar med vårdgrannar; de vet om mottagningens existens och uppdrag och kan rekommendera unga män att söka sig till MUM. Verksamheten har också förutsättningar att remittera eller hänvisa patienter vidare till annan aktuell vårdgranne.

Under året har MUM närvarat på gymnasieskolor i Borås och Ulricehamn. Deltagande har skett vid Pride i Ulricehamn och Borås. Närvaro har skett vid ett flertal tillfällen på Högskolan i Borås tex hälsovecka. Samverkan har skett med Borås Stads Anhörigstöd samt Sexuell hälsa-gruppen Södra Älvsborg. Affisivering på mötesplatser där många män vistas har också genomförts

MUM Södra Älvsborg har drivits som projekt och finansierats via statliga medel. Regionhälsan har under 2025 beslutat om fast finansiering med regionala medel med start 2026.

Besöksstatistik

[Besöksstatistik 2025 Södra nämnden, Ungdomsmottagning Regionhälsan](#)